

Lärarmaterial: Ensam mullvad på en scen

☰ Undermeny

Innehåll

1. Allmänt till pedagogen
2. Efterarbete – Tre olika ingångar
 - Beskriva vad vi sett. Och kanske rita bilder?
 - Prata om rollfigurerna
 - Prata om innehållet
3. Hjaltemattan – en gruppövning som skapar tillåtande stämning
4. Jämförelse mellan boken och pjäsen
5. Att reflektera över för pedagoger
6. Resumé

Allmänt till pedagogen

Inför föreställningen – upplevelsen först, fördjupning efteråt

Vi tänker att det ska vara barnens spontana upplevelse av pjäsen som får bli utgångspunkt för en uppföljande fördjupning. Det är förstås bra om barnen vet vad det är för föreställning de ska se och att de har ett hum om vad den handlar om. Men det är på inget sätt nödvändigt att läsa boken Ensam mullvad på en scen i förväg. Som förberedelse tycker vi att det räcker gott att barnen får ta del av det elevbrev som vi skickar ut innan vi möter publiken.

Om det behövs – Vad är teater?

Många barn kanske aldrig har varit på teater förut så det kan ibland vara bra att i förväg prata lite om själva teaterbesöket. Hur tar vi oss dit? Vart ska vi? Hur går det till när vi ska gå in? Vad är det för skillnad mellan att se en teaterföreställning jämfört med att se t.ex. en film? En teaterföreställning är ju t.ex. aldrig exakt likadan från gång till gång.

Teaterpublikens reaktioner påverkar skådespelarnas arbete och gör varje föreställning unik. Skådespelarna är väldigt uppmärksamma på vad som sker ute i publiken – det är ju för publiken som skådespelarna spelar! Vi brukar säga att det är bra om man som publik väntar med att prata med varandra till efteråt men att det självklart är ok att reagera på det som sker på scenen; skratta om man tycker något är roligt, fälla en tår man tycker något är sorgligt osv.

Att reflektera över för pedagoger

- Hur tycker du att läraren i pjäsen tar sig an Storebrors problem?
- Hur arbetar du och dina kollegor för att motivera blyga och oroliga elever att våga?

Om ni vill ha fler allmänna tips om förberedelser inför teaterbesöket kan ni ladda ner vår PDF [Inför Teaterbesöket](#).

Efter Ensam mullvad på en scen – Tre olika ingångar

Hur ska vi kunna nå en fördjupning av en teaterupplevelse och komma bortom enkla värdeomdömen som bra-dåligt, kul-tråkigt? Här följer tre förslag.

1. Beskriv vad ni såg

Ett sätt att närma sig barnens upplevelse av föreställningen kan vara låta barnen börja med att beskriva vad de sett utifrån konkreta, värdeneutrala frågor. T.ex.:

- Hur såg scenrummet ut?
- Hur förändrades rummet?
- Hur började föreställningen?
- Hur många skådespelare var det?
- Hur många olika rollfigurer var med?

I det här momentet kanske det kan passa att börja med att prata om själva teaterbesöket?

- Hur var det att ta sig till teatern?
- Hur kändes det när ni gick in på teatern?
- Vad tänkte och trodde ni i förväg om det ni skulle få se?
- Vad tänkte ni efteråt?

Bildövning – Rita teckningar från teaterbesöket och föreställningen. Här skulle ni också kunna låta barnen rita bilder fritt utifrån sina minnen av teaterbesöket och föreställningen. T.ex. inspirerade av frågor som:

- Hur såg det ut på teatern?
- Vilken händelse ur pjäsen kommer du först att tänka på?

Kanske öppnar sig nu möjligheter att prata om hur barnen upplevde olika delar av föreställningen, t.ex. med frågor som:

- Vad var roligt?
- Vad var spännande/läskigt?
- Vad var sorgligt?
- På vilket sätt?

Tänk på att alla barn inte vill dela med sig av sina tankar.

2. Prata om rollfigurerna

Att få prata närmare om de olika rollfigurerna kan bli ett sätt att förstå sig själv och vad man tänker och känner inför situationerna i pjäsen. I Ensam mullvad på en scen möter vi ju dels Storebror Vilgot. Vi lär känna hans lillebror, hans mamma och hans lärare. Det finns också figurer som har betydelse för berättelsen fast de aldrig tar fysisk gestalt; t.ex. de andra barnen som ska uppträda och den publik som Vilgot tänker sig ska komma; mormor, släktingar, grannar. Gå igenom persongalleriet en och en och ställ frågor som:

- Vilka olika figurer var med i pjäsen?
- Hur såg de olika rollfigurerna ut?
- Vad gjorde de olika rollfigurerna?
- Vad tror ni att de olika rollfigurerna tänkte på?
- Vad tänkte de olika rollfigurerna om varandra?
- Hur var rollfiguren i början?
- Förändrades rollfiguren under berättelsens gång? På vilket sätt? Varför då?

3. Prata om pjäsens innehåll/tema

Blygsel – Oro – Rädsla – Mod

Att känna blygsel är en av våra mest grundläggande känslor/egenskaper och oftast en helt

normal reaktion på nya eller oväntade sociala situationer. Blygsel är ett positivt tecken på att man är eftertänksam i nya situationer och att man kan behöva längre tid för att anpassa sig till nya miljöer. Men ibland kan blygseln hindra en från att våga göra saker man verkligen vill, t.ex. om det innebär att man hamnar i centrum för mångas uppmärksamhet. Kanske väcks fantasier om att andra har negativa tankar om en.

Att gilla att göra saker – Men inte när andra ser på.

- Varför tror du att Storebror tycker om att sjunga för Lillebror men inte för andra?
- Vad gillar du att göra?
- Hur känns det att göra det för sig själv?
- Hur känns det att göra det tillsammans med kompisar?
- Hur känns det att göra det när andra tittar på?

Är det alltid rätt att vara modig?

Det kan finnas saker man gärna vill göra men inte vågar.

- Har du varit orolig för att göra något?
- Hur gjorde du då?
- Hur kändes det?
- När kan det vara bra att INTE våga?
- Hur kan vi göra för att fler ska våga göra det de verkligen vill?

Om ni vill ha fler allmänna tips på hur man kan följa upp en teaterföreställning kan ni ladda ner vår PDF [Efter Teaterbesöket](#)

Om ni behöver fräscha upp minnet av föreställningen kan ni använda er av den resumé som finns sist i det här materialet.

PDF: EFTER TEATERBESÖKET

Hjältemattan – Dramaövning som skapar tillåtande stämning.

Det här är en övning där ni tillsammans med barnen upptäcker vad ni alla kan göra för att skapa en bra och tillåtande stämning. Ni förstärker barnens goda handlingar och låter dem öva på att prata inför andra och om sig själva i positiva.

Gör i ordning en matta, antingen urklippt av ett tyg eller en riktig matta. Samla barnen i en ring på golvet.

Lägg mattan på golvet och berätta att det är en ”magisk hjältematta”.

Prata om vad en hjälte är och gör. Försök att lyfta fram saker som alla kan göra i vardagen, som att vara en bra kompis, hjälpa andra, säga förlåt, trösta någon, säga hej eller fråga om någon vill vara med.

Berätta att på hjältemattan får man stå och berätta om någon gång då man varit en hjälte, det vill säga då man gjort eller sagt något positivt. Börja gärna med att någon vuxen ställer sig på mattan och berättar. Till exempel kan den vuxna berätta om en gång när den hjälpt en kollega, bett om ursäkt för något den gjort, gett någon en komplimang eller liknande.

Förklara att alla som står på mattan och berättar får en applåd av de andra.

Låt sedan de barn som vill komma fram en i taget, stå på mattan och berätta om när de varit hjältar.

Kom ihåg applåderna, och ge gärna positiv respons till varje barn som berättar. När alla som vill har berättat kan ni avsluta med att prata om att alla är hjältar någon gång, även om alla inte velat berätta. Poängtera att man behöver öva och träna på att vara en hjälte mot andra. En variant är att låta barnen berätta om situationer där någon annan varit hjälte. Ha gärna kvar mattan på avdelningen och använd den då och då för att lyfta fram alla barn och deras positiva handlingar.

Jämförelse mellan boken och pjäsen

När man gör en teaterföreställning som bygger på en bok måste man ju förändra vissa saker och ta hänsyn till att en bilderbok och en teaterföreställning är olika sätt att berätta en historia. För er som har läst boken Ensam mullvad på en scen kan det vara värdefullt att jämföra boken med pjäsen. Det blir ett sätt att utveckla sitt tänkande kring olika berättarformer och olika konstarter.

- Vad fanns med i pjäsen som inte finns i boken?
 - Saknade du något från boken när du tänker på pjäsen?
 - Fanns det saker i pjäsen som borde ha funnits i boken?
 - Vilka känslor fick du av boken?
 - Vilka känslor fick du av pjäsen?
-

Att reflektera över för pedagoger

- Hur tycker du att läraren i pjäsen tar sig an Storebrors problem?
 - Hur arbetar du och dina kollegor för att motivera blyga och oroliga elever att våga?
-

Resumé av pjäsen Ensam mullvad på en scen

När föreställningen börjar sitter Storebror/Vilgot och spelar och sjunger för sig själv.

Mamma ber honom spela tystare eftersom Lillebror just har somnat.

Storebror fortsätter att

spela och sjunga. Mamma ber honom pausa spelet så att Lillebror inte ska vakna

medan hon springer ner i tvättstugan. Men Vilgot fortsätter spela.

Lillebror vaknar och kommer in. Storebror och Lillebror börjar leka.

Storebror leker att han

är ett monster. Lillebror tycker först att det är roligt men vill sen att Storebror ska vara sig själv och sjunga. Storebror föreslår olika sånger men Lillebror vill höra en sång som

Storebror hittat på själv. Storebror sjunger ”Pip-sången” som handlar om Lillebror. Lillebror blir glad. Storebror berättar att det bästa han vet är att sjunga med Lillebror.

Men Storebror börjar också berätta om vad som hänt i skolan, att det inte alltid är roligt att sjunga. Storebror vill ha hjälp att berätta och ber dockspelaren vara hans lärare.

Läraren kommer in och berättar på olika sätt att klassen ska ha en vårfest där barnen ska sjunga för föräldrar och släktingar. Storebror blir rädd. Han vill inte sjunga inför andra än Lillebror. Läraren ber Storebror att visa upp de olika djurdräkter som barnen ska ha när de sjunger; en nyckelpiga, en björn, en papegoja, ett bi, en fjäril och några möss. En dräkt återstår till Storebror – en mullvadsdräkt.

Storebror tar motvilligt på sig mullvadsdräkten men säger till läraren att han inte vill sjunga.

Läraren föreslår att Storebror istället kan vara gömd bakom en jordhög på scenen och komma fram när alla sjungit klart och berätta för publiken att föreställningen är slut.

När klassen övat får Storebror pröva sin uppgift. Storebror tvekar men försöker. Det blir inte så bra. Men läraren försöker uppmuntra Storebror. Hon föreslår hur han kan göra det bättre när det blir föreställning. Hon förklarar att uppgiften är viktig eftersom den kommer att få publiken att förstå att föreställningen är slut. Storebror är fortfarande orolig.

Natten före föreställningen oroar sig Storebror för vad som ska hända och för vilka som ska komma. Han fantiserar om att han inte ska komma ihåg vad han ska säga, att

publiken ska kasta tårta på honom, att läraren ska bli av med sitt jobb och bli fattig, att mamma inte längre ska tycka om honom. Han tänker: Hon tror att jag är djärv men det är jag inte. På morgonen är mamma förväntansfull inför föreställningen. Hon bakar en tårta. Storebror har ont i magen och vill inte gå till skolan. Mamma kan inte följa Storebror till skolan eftersom Lillebror inte är klar på toaletten. Storebror får gå själv. Det känns som att han ska gå till en fängelsehåla. Storebror kommer till skolan och Läraren ber honom att göra i ordning scenen.

Storebror placerar ut ett träd, moln, en sol och det som ska föreställa jordhögen som mullvaden ska gömma sig bakom. Läraren och Storebror placerar ut stolar till publiken. Storebror står ensam på scenen som känns stor. Han ser alla stolar. Han oroar sig för att det kommer att vara många i publiken och att han inte kommer klara uppgiften. När det är dags för publiken att komma in gömmer sig Storebror bakom jordhögen. Han kikar fram och ser alla människor i publiken. Fröken hälsar välkommen och presenterar alla som ska uppträda. Storebror tvivlar på att han ska klara att säga rätt sak. Han reser sig upp. Han säger att han måste kissa och flyr bort från scenen. Publiken skrattar.

De andra barnen sjunger sina sånger. Storebror kikar in på scenen och säger att han aldrig kommer att gå in dit igen. Plötsligt visar sig Lillebror som ropar att Storebror ska komma fram; att han ska sjunga. Storebror säger: Om jag inte vågar... kommer jag kanske missa något... Men jag kan inte! Jag hatar att jag inte klarar det! Lillebror ropar åt Storebror att han är världens bästa och att han ska sjunga "Pip-sången". Storebror bli plötsligt lugn, lyfter upp Lillebror i famnen och går ut på

scenen. Han ser ut över publiken och säger lugnt att föreställningen är slut. Publiken applåderar. Storebror och meddelar att han nu ska sjunga en egen sång. Han sjunger "Pip-sången" till sin Lillebror och för alla i publiken. Publiken applåderar. Fröken berömmar Storebror. Storebror vill visa mer och gör en dans. Mamma berömmar Storebror. Storebror säger hej då till publiken. De lämnar scenen.

[TILLBAKA TILL TOPPEN](#)

TILLGÄNGLIGHET

Teater Barbara har tillgänglighetsanpassad toalett. Hela vägen in till salongen är tillgänglig, med trappa i foajén som lätt görs om till rullstolshiss samt ramp ner till scen. Varierande antal platser för rullstolar förekommer, beroende på aktuell föreställning.

Vi erhåller stöd från Statens kulturråd, Stockholms stad och Stockholms läns landsting.

KONTAKT

Teater Barbara
Pipersgatan 4
112 24 Stockholm

08-668 64 70
info@barbara.nu

[Facebook](#)
[Twitter](#)
[Instagram](#)

GOOGLE TRANSLATE

© 2026 Teater Barbara.
Skyddad av reCAPTCHA (Sekretess - Villkor)